

GroenLinks, GemeenteBelangen en de PvdA in de gemeente Renkum

*Andere fracties mogen meepraten, maar zij bepalen wat er gebeurt, de gezamenlijke afspraken tussen GL, GB en PvdA vastgelegd uit het Collegeakkoord blijven overeind, afstand van het nemen van onderdelen ervan bepalen ze zelf wel. **Is alles nu eigenlijk wel bespreekbaar?***

Bij de vaststelling van de Begroting 2024 heeft de gemeenteraad besloten om “richting de Begroting 2025 een discussie te voeren om ambities en middelen en capaciteit in overeenstemming te brengen”. **Dit impliceert, dat ook het Collegeperspectief of te wel het Collegeakkoord qua inhoud bespreekbaar moet zijn en daarom ondergeschikt dient te zijn aan de te voeren discussie**, zodat iedere fractie op een gelijkwaardige wijze invloed kan uitoefenen op de te maken keuzes. Maar voor GroenLinks, GemeenteBelangen en de PvdA, die wel zeggen, dat er geen heilige huisjes zijn en alles bespreekbaar is, kan er geen sprake van zijn om het Collegeperspectief of het Collegeakkoord zagezegd aan de kant te zetten.

Dit is een merkwaardige uitspraak, die geen vertrouwen geeft, dat alles werkelijk bespreekbaar is. **Het lijkt erop, dat de coalitiedragende partijen vooral gericht zijn op hun machtspositie**. Op dit moment heeft men 12 van de 23 raadsleden, een zeer krappe meerderheid, onder zijn vleugels, terwijl de grootst mogelijke minderheid (11 raadsleden) een andere koers wil varen. Ware democratie gaat niet uit van de gedachte - wij bepalen wel wat er gaat gebeuren – maar houdt rekening met opvattingen van anderen van eenieder en probeert serieus in gezamenlijkheid problemen aan te pakken. **Niet wie komt er met een voorstel is van belang, maar het antwoord op de vraag in hoeverre de inwoner met een voorstel is gediend**. Het machtsdenken hoort thuis bij oude politiek. Verschillend denken mag, zeker wanneer dit met argumenten gepaard gaat, maar dan wel met respect voor de ander, die ook het vertrouwen heeft gekregen van een deel van de kiezers.

Voor het gezag van de burgemeester zijn of haar onafhankelijkheid en onpartijdigheid - waarden van zijn of haar institutioneel gezag - **onverminderd van belang**. Tegelijkertijd is het voor het verwerven van gezag essentieel dat bestuurders – wethouders - een rol kiezen die past bij de lokale context.¹ **Hoe geloofwaardig wordt er zowel door collegeleden, maar vooral door de fracties van GL, GB en de PvdA gehandeld?**

Ook al wordt een wethouder voorgedragen door een raadsfractie en komt hij of zij uit een partij - hoewel dit laatste wettelijk gezien niet verplicht is - dan mag je wel stellen dat een wethouder zagezegd niet het eigendom van een fractie is. **Hij of zij is wethouder van en voor de hele raad en dient de raad**. Wanneer coalitiepartijen gezamenlijk een heidag organiseren met alle wethouders, die uit die fracties voortkomen dan geeft dat te denken. Nog merkwaardiger is het wanneer een wethouder structureel aanwezig is bij de fractievergaderingen van de partij aan wie hij of zij als persoon verbonden is. Dit alles verhoudt zich niet tot het duale bestel waarin niet alleen sprake is van een scheiding van raad en college, maar in dit geval ook **de schijn van gelijkwaardigheid tussen coalitie en niet-coalitiefracties** zich voordoet.

John Bartels (FJB)

¹ Zie: Gezagsbronnen van Burgemeesters en Wethouders door Niels Karsten en Thijs Jansen. Deze discussiepaper is geschreven in opdracht van Bureau Verkenningen en Onderzoek en de directie Arbeidszaken Publieke Sector van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De paper is geschreven ten behoeve van de deelnemers van de Lochemconferenties van het Genootschap van Burgemeesters.